

Børne- og Ungdomsudvalget

Spørgsmål om udmøntningen af budgettet til "Normstormerne"

19-08-2022

Sagsnummer I F2
2022 - 11666

Dokumentnummer i F2
1741792

Sagsnummer i eDoc
2022-0253351

Kære medlemmer af Børne- og Ungdomsudvalget

I har i tilknytning til mødet i Børne- og Ungdomsudvalget den 10. august 2022 under punktet "Eventuelt" bedt forvaltningen om et notat vedr. udmøntningen af budgettet til "Normstormerne", herunder en forløbsbeskrivelse med inddragelse af "Notat om budgettildeling til "Normstormerne" fremlagt på BUU-mødet den 17. juni 2020, jf. mødets dagsordenspunkt nr. 15, dokument nr. 13 om budgettildeling til "Normstormerne".

Besvarelse

Spørgsmålet er besvaret i de vedlagte notater:

1. Notat om udmøntningen af budgettet til Normstormerne
2. Notat om status på samarbejde med Normstormerne

Notat

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Udmøntningen af budgettet til "Normstormerne"

19-08-2022

Sagsnummer I F2
2022 - 11666

På baggrund af Børne- og Ungdomsudvalgets bestilling på mødet den 10. august 2022 indeholder nærværende notat en redegørelse for forløbet ifm. med udmøntningen af budgettet til Normstormerne.

Dokumentnummer i F2
1741792

Sagsnummer i eDoc
2022-0253351

Baggrund

Børne- og Ungdomsforvaltningen har siden 2012 haft et samarbejde med projekt Normstormerne med henblik på at fremme undervisning af LGTBI+ relaterede emner. Projekt Normstormerne var indtil 2019 forankret under AIDS-fondet, Sex og Samfund og LGTBI+. Normstormerne blev den 16. november 2019 etableret som selvstændig forening.

Der var op til budget 2020 et politisk ønske om, at den undervisning Normstormerne stod for skulle udbredes til flere københavnske skolebørn, bl.a. for at opfylde målsætningerne i KKs LGTBI+ politik 2019-2023.

Forud for behandling af budget 2020 bestilte Radikale Venstre et budgetnotat (bilag 1) omhandlende en videreførelse og udvidelse af projektet Normstormerne.

Med vedtagelsen af budget 2020 blev der afsat 7,140 mio. kr. i perioden 2020-2023 til en videreførelse og udvidelse af Normstormerne.

Udmøntningen af budgetforslaget

Ifm. udmøntning af budgetvedtagelsen foretog forvaltningen en vurdering af bevillingen for at sikre, at bevillingen ikke var i strid med udbudsregler mv.

Det var forvaltningens vurdering, at bevillingen enten skulle opdeles i en gensidigt bebyrdende kontrakt og tilskudsaftale efter kommunalfuldmagtsreglerne, eller at der alternativt skulle afholdes et udbud for at overholde de udbudsretlige regler.

Det var forvaltningens vurdering, at bevillingen lovligt kunne opdeles i en gensidigt bebyrdende aftale om køb af undervisning og en tilskudsaftale, indeholdende støtte til Normstormernes generelle kapacitets opbygning, supervision og uddannelse efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Forvaltningen var optaget af at imødekomme det politiske ønske om en bevilling til Normstormerne, og samtidig sikre bevillingens lovlighed.

Forvaltningen gennemførte en markedsafdækning af hvilke andre organisationer, der eventuelt kunne varetage opgaven med samme kvalitet i forbindelse med den påtænkte aftale om køb af undervisningsydelse.

Konklusionen af markedsafdækningen var, at de fleste af disse organisationer allerede samarbejder med Normstormerne, og at ingen har den samme normkritiske tilgang, hvor det handler om at synliggøre, kritisere og forandre strukturer, sociale og sproglige normer. De øvrige organisationer arbejder mere ud fra en såkaldt tolerancepædagogik, hvor målet er at skabe forståelse, tolerance, bedre vilkår, rettigheder og empati for personer, der diskrimineres.

På den baggrund var det forvaltningens vurdering, at der ikke umiddelbart var andre organisationer, der kunne varetage opgaven.

Den 10. marts 2020 besluttede forvaltningen at indhente en ekstern juridisk vurdering af opdelingen i hhv. kontrakt og støtte/tilskudsaftale og derfor blev advokatfirmaet Horten bedt om at vurdere lovligheden af opdelingen, bl.a. i henhold til de udbuds- og kommunalfuldmagtsretlige regler.

Horten fremkom den 30. marts 2020 med en vurdering af opdelingen.

Det var Hortens vurdering, at bevillingen lovligt kunne opdeles i to dele, dels køb af et undervisningsforløb og dels støtte til Normstormerne under følgende forudsætninger:

1. Den pågældende kapacitetsopbygning, supervision og uddannelse *ikke* var en forudsætning for – eller direkte forbundet med – Normstormernes udførelse af den undervisning, som skal leveres til de københavnske folkeskoler, og
2. En sådan opdeling af den bevilligede budgetramme kunne rummes inden for – og har været klar ved – den oprindelige politiske budgetvedtagelse.

Det var forvaltningens vurdering, at der fagligt kunne argumenteres for, at den første forudsætning var opfyldt, idet støtten ikke var en direkte forudsætning for gennemførelse af undervisningsforløbene. Nogle af de elementer der indgår i støttebeløbet, fx til supervision og efteruddannelse var medvirkende til at styrke undervisernes faglige ballast, men var ikke en direkte forudsætning for, at de kunne gennemføre undervisningen.

Den 25. maj 2020 besvarede forvaltning et politikerspørgsmål, omhandlende udmøntningen af bevillingen til Normstormerne. I dette svar blev der henvist til Hortens vurdering og at der ville blive forelagt en sag for BUU til det næstkommende udvalgs møde den 17. juni 2020.

Der blev derefter den 17. juni 2020 fremlagt et aflæggebordsnotat til BUU's orientering, hvor forvaltningen redegjorde for status i sagen og forelagde en ny model for udmøntning af budgettet. Dermed blev den anden forudsætning i Hortens notat opfyldt.

Horten anbefalede også, at forvaltningen offentliggjorde en såkaldt profylaksebekendtgørelse ifm. tildelingen af kontrakten til Normstormerne.

På den baggrund blev en profylaksebekendtgørelsen offentliggjort den 24. juni 2020, efter at sagen havde været forelagt på ny for BUU.

Efter profylaksebekendtgørelsens offentliggørelse indkom der ikke indsigelser mod indgåelsen af kontrakten med Normstormerne, og kontrakten blev derefter indgået med Normstormerne i juli 2020.

Normstormerne blev derefter meddelt støttebevilling i juli 2020 jf. den politiske beslutning i Budget 2020.

Forvaltningen vil naturligvis tage til efterretning, hvis en myndighed skulle komme frem til, at forvaltningens praksis ikke var lovmedholdelig.

Opfølgning

Forvaltningen yder hvert år tilskud til frivillige foreninger og organisationer bl.a. Normstormerne, Forældrenetværket KFO, Brug Folkeskolen mv.

I november 2021 har forvaltningen igangsat et større arbejde med at gennemgå de tilskud, der ydes, herunder for at sikre, at udbudsregler, tilskudsbetingelser mv overholdes.

Forvaltningen har endvidere intensiveret kontrollen og opfølgning på disse tilskud, hvilket forvaltningen har orienteret om ved aflæggebordnotat af 13. oktober 2021.

Evalueringen af forløbet med Normstormerne vil også indgå i den generelle opfølgning på tilsynet med de forskellige tilskud, forvaltningen yder.

Forvaltningen vil fremadrettet, hvor det er relevant, gøre tydeligere opmærksom på, hvad der kan kræve et udbud af en opgave ifm. politiske ønsker i budgetprocesser.

Bilag

1. BU52 Videreførelse og udvidelse af projektet Normstormerne

BU52 Videreførelse og udvidelse af projektet Normstormerne

Baggrund

Budgetnotatet er bestilt af Radikale Venstre (B).

Indhold

Siden etableringen i 2012 har Normstormernes 'ung-til-ynge'-undervisere undervist flere end 10.000 københavnske folkeskoleelever i 7. til 10. klasse i normer for køn og seksualitet samt handlemuligheder til at bekæmpe diskrimination. Projektet har oplevet en stor efterspørgsel på undervisningen og Normstormernes evaluering af forløbene viser en høj tilfredshed blandt elever og lærer. Børne- og Ungdomsforvaltningen har i forbindelse med budgetforhandlingerne 2016 finansieret projektet med 500.000 kr. årligt i perioden 2016-2019. Bevilling udløber således i indeværende år.

Det ønskes, at projektet Normstormerne videreføres i perioden 2020-23 og gradvist udvides til at omfatte elever i indskoling og på mellemtrin samt udbyde kurser for lærer og andre fagpersoner på skolerne og medarbejdere i dagtilbud.

Projektets formål

Gennem undervisning i LGBTI+-relaterede emner skal projektet bidrage til at skabe plads til forskellighed, give børn og unge handlemuligheder til at modarbejde mobning, nuancere forståelsen af køn og seksualitet samt øge trivslen for alle børn og unge. Derudover skal lærer og andre fagpersoner på skolerne samt medarbejdere i dagtilbud opkvalificeres i LGBTI+-kompetencer med henblik på at få redskaber til at arbejde mere inkluderende og forhindre mobning eller diskrimination. Projektet bidrager således til at opfylde målsætningerne i Københavns Kommunes LGBTI+ politik 2019-2023 – *En ligeværdig del af fællesskabet*.

Projektets indhold

Normstormernes tilgang er dialogbaseret, bygger på inddragelse og sætter fokus på de normer, som muliggør diskrimination og mobning relateret til LGBTI+/køn og seksualitet samt det fælles ansvar for inklusion. Med denne tilgang undgås, at individer eller minoritetsgrupper udstilles og undervisningen bliver vedkommende for eleverne. Undervisningen er relevant i fag og temaforløb, hvor der er fokus på identitet, rettigheder, trivsel og diskrimination, herunder sundheds- og seksualundervisning, samfundsfag, dansk m.fl.

De konkrete aktiviteter i projektet er:

- Udarbejde et undervisningsprogram til 0. til 3. klasse og 4. til 6. klasse.
- Opdatere undervisningsprogram til 7. til 10. klasse.
- Udvikle undervisningsmaterialer til brug for fagpersoner.
- 60 årlige undervisninger for elever i 7. til 10. klasse.
- Tilbyde undervisning til elever i 0. til 3. klasse fra 2021 og 4. til 6. klasse fra 2022.
- Tilbyde kurser for lærere og andre fagpersoner i skolerne fra 2020 samt til medarbejdere i dagtilbud fra 2021, så indsatsen bliver bredere og bedre forankret.
- Udføre en undersøgelse blandt skoleelever i 2021 som baseline for trivsel i skolen.
- Afholde konference om normkritisk LGBTI+-skolearbejde i 2022.
- Afholde årligt statusmøde med Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Tabel 1 viser aktivitetsmål for skoleundervisninger i projektet og tabel 2 viser aktivitetsmål for kurser for fagpersoner.

Tabel 1) Aktivitetsmål for skoleundervisning

Klasser/Årligt	2020	2021	2022	2023
Udskoling (7.-10. klasse)	60	60	60	60
Mellemtrin (4.-6. klasse)	0	10	30	40
Indskoling (0.-3. klasse)	0	0	10	40

Tabel 2) Aktivitetsmål for kurser for fagpersoner

Kurser/Årligt	2020	2021	2022	2023
Lærere m.fl.	10	20	20	20
Personale i dagtilbud	0	10	20	20

Forventet adfærdsmæssig effekt og opfølgning

Tabel 3 – Oversigt over målsætning for adfærdseffekter og evaluering i budgetønsket

Målgruppe	Indsats	Målsætning	Evaluering af indsatsen
Folkeskoleelever i indskoling, mellemtrin og udskolingen i alle områder af København.	Undervisning i normer for køn og seksualitet og handlemuligheder til at bekæmpe diskrimination.	Eleverne gives handlemuligheder til at nuancere forståelsen af køn og seksualitet, oplever øget trivsel og har redskaber til at modarbejde mobning og diskrimination.	Normstormerne evaluerer på aktivitetsmål, resultatmål og kvalitetsmål årligt. Årligt statusmøde med Børne- og Ungdomsforvaltningen.
Lærer og andre fagpersoner på skolerne samt medarbejdere i dagtilbud	Kurser for opkvalificering i LGBTI+ kompetencer.	Fagpersonerne får redskaber til at arbejde mere inkluderende og forhindre mobning eller diskrimination.	Normstormerne evaluerer på aktivitetsmål, resultatmål og kvalitetsmål årligt. Årligt statusmøde med Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Økonomi

Tabel 4 – Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2020 p/l)	Styringsområde	2020	2021	2022	2023	I alt
Undervisning til 7. til 10. klasse	Service	736	790	770	704	3.000
Undervisning til 4. til 6. klasse	Service	0	453	394	367	1.214
Undervisning til 0. til 3. klasse	Service	0	0	470	377	847
Elevundervisning i alt		736	1.243	1.634	1.448	5.061
Undervisning af lærer m.fl. på skolerne	Service	347	266	266	253	1.132
Undervisning af personale i dagtilbud	Service	0	347	347	253	947
Undervisning af fagpersonale i alt		347	613	613	506	2.079
Udgifter i alt		1.083	1.856	2.247	1.954	7.140

Midlerne dækker undervisning af elever og kurser for fagpersonale, og er således eksklusive evt. vikardækning.

Risikovurdering og proces

Der er ingen risici forbundet med forslaget.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 5 – Udgifter til service, overførsler eller finansposter:

(1.000 kr. – 2020 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ Udgift (I/U)	2020	2021	2022	2023	I alt
Service	BUU	3350, Undervisning	U	1.083	1.856	2.247	1.954	7.140
Udgifter i alt				1.083	1.856	2.247	1.954	7.140

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende? (Hvis forslaget er bydækkende sættes kun kryds her) X											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		☐
Adresse og matrikelnummer											

Tidligere afsatte midler

(1.000 kr., løbende p/l)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Budgetaftale 2012	0,5	0,5	0,5	0,5				
Budgetaftale 2016					0,5	0,5	0,5	0,5
Afsatte midler i alt	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

[Tilpas tabellen såfremt der er afsat midler i tidligere år end 2016 eller senere end 2022]

Notat

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Status på samarbejde med Normstormerne

På baggrund af Børne- og Ungdomsudvalgets bestilling på mødet den 10. august 2022 indeholder nærværende notat en redegørelse for status på samarbejdet med Normstormerne.

Samarbejdets form og opfølgning

Københavns Kommune har en kontrakt og en tilskudsaftale med Normstormerne.

I 2020 blev der første gang indgået en *kontrakt* med Normstormene vedr. undervisning af skoleelever og kompetenceudvikling af medarbejdere, samt udvikling af materialer til både undervisning og kompetenceudvikling. Den seneste kontrakt er gældende fra 2021 til 2023 og favner således levering af eksterne undervisningsforløb til elever, udbudt via Åben Skole, samt kompetenceløft til medarbejdere, udbudt via BUF-akademi.

Som det altid gør sig gældende, når forvaltningen indgår kontrakter med eksterne leverandører, skal der løbende følges op på kontrakten og om aftalerne overholdes. Der holdes løbende statusmøder mellem Normstormerne og forvaltningen.

Dertil gives et *tilskud* efter kommunalfuldmagtsreglerne, til Normstormerne, som går til generel organisationsopbygning og udvikling af tilbud og opsøgende indsats til sårbare udsatte unge, supervision af de unge frivillige undervisere, løbende kapacitetsopbygning iht. Københavns Kommunes LGBT+ politik, PR og formidling, projektstyring og administration. Tilskudsaftalen er samme type aftale som ved øvrige samarbejdspartnere, eksempelvis tilskudsaftalen, som Københavns Kommune har med "Fisken" og "Skole og Forældre København".

Som ved tilsvarende tilskudsbevillinger til eksterne organisationer, skal Normstormerne, som led i tilskudsbevillingen, efter endt regnskabsår indsende revideret regnskab for tilskuddet, som dokumenterer, at midlerne er anvendt jf. bevillingsbeskrivelsen. Ligeledes har det været et krav i tilskudsbevillingen for 2020-2021 at udarbejde en årlig statusrapport til Børne- og Ungdomsforvaltningen.

19-08-2022

Sagsnummer I F2
2022 - 11666

Dokumentnummer i F2
1741792

Sagsnummer i eDoc
2022-0253351

Der er modtaget revisionsgodkendt regnskab for tilskudsbevillingen i 2020 samt en statusrapport. Regnskabet og statusrapport for 2021 er forsinket. Dette har forvaltningen været i dialog med Normstormerne om ad flere omgange i 2022. Der er ikke udbetalt bevilling for 2022 endnu pga. det manglende regnskab og statusrapport for 2021.

Opfølgning på hhv. kontrakt og tilkudsftale med Normstormerne følger de generelle procedurer for samarbejde med øvrige eksterne leverandører.

I forbindelse med gennemgang af nærværende sag er forvaltningen blevet opmærksom på, at der for 2020 er udbetalt den fulde kontraktsum for undervisningsforløb i 2020. I 2020 skulle Normstormerne have været leveret 60 undervisningsforløb, men der er i 2020 kun leveret 21 undervisningsforløb.

Undervisningen

Der er ikke krav om eller praksis for, at forvaltningen fører direkte tilsyn med eksterne undervisningstilbud, og der føres således heller ikke tilsyn med Normstormernes tilbud.

Normstormernes undervisning af skoleelever foregår med tilstedeværelse af en lærer i klassen, og Normstormerne er ansvarlig for evaluering af skoleforløb og kurser for ansatte i henhold til kontrakten.

Status på samarbejdet

Opstarten af projektperioden (2020-2023) blev, som andre projekter og indsatser i forvaltningen, ramt af Coronanedlukningen. Ligeledes blev eksterne aktiviteter på skolerne og kompetenceudviklingsforløb påvirket af Sundhedsmyndighedernes anbefalinger under corona pandemien.

I Københavns Kommune blev der generelt gennemført færre Åben skole forløb og kompetenceudviklingsforløb under corona pandemien end sammenlignet med årene før. Dette afspejles også i Normstormernes aktiviteter både i 2020 og 2021.

Nedenfor fremgår Normstormernes ydelser og aktiviteter, fordelt på år fra 2019 til 2023.

År	Hovedpointer jf. kontrakt for 2020 og 2021-2023	Leverance jf. kontrakt	Hovedpointer fra tilkudsftale/ bevillingsbeskrivelse	Status på opfølgning på tilkudsftale/ bevillingsbeskrivelse	Bemærkninger
2020	60 undervisningsforløb 3 kurser for medarbejdere	21 gennemførte undervisningsforløb (derudover blev 12 aflyst med kort varsel grundet Covid-19), jf.	Udvikling af tilbud/opsøgende indsatser for udsatte børn og unge	Modtaget revisionsgodkendt regnskab Afholdt statusmøder	I 2020 er aktivitetsniveauet påvirket af coronanedlukning

		statusrapport fra Normstormerne	Supervision af frivillige undervisere Rekruttering, uddannelse og opkvalificering af undervisere PR og formidling af tilbuddet Projektstyring og administration	årlig statusrapport modtaget	
2021	70 forløb for elever og 30 for medarbejdere Opdatering- og udvikling af materiale til undervisning	19 gennemførte undervisningsforløb for elever Der blev gennemført 1 kompetenceudviklingsforløb via BUF-akademi og 14 er aflyst.	Udvikling af tilbud/opsøgende indsatser for udsatte børn og unge Supervision af frivillige undervisere PR og formidling af tilbuddet Projektstyring og administration	Forvaltningen har endnu ikke modtaget statusrapport fra Normstormerne for 2021. Oplysningerne er pba af fakturaer og oplysninger fra BUF-akademi.	
2022	100 forløb for elever og 40 for medarbejdere	Der er pt. Udbudt 4 kompetenceudviklingsforløb i BUF-akademi, men endnu ingen gennemførte			Forvaltningen har på møder i 2022 rejst bekymring for Normstormernes leverancer i henhold til kontrakten, pba af dels manglende regnskab for 2021 samt manglende statusrapport.
2023	140 for elever og 40 for medarbejdere				